

LASTEN OSASTO

Terveisiä Karjalasta.

Tänä keväänä Neuvosto-Karjalaan länneltä matkustaneen kalastusosaston mukana meni muutamia Toverittaren pikkulukijoita. Meillä on nyt tilaisuus antaa tänne jälleille lasten osaston lukijoille tietoja pikkutoveriemme matkasta ja muista hommistista, siitä kirjeestä, jonka Sylvi Gratchef on lähettänyt äidillensä, Astoriaan, ja jonka kirjeen Sylvin äiti on suomenkielellä antanut Toverittaren palstalla julkaittavaksi.

Kirje kuuluu seuraavasti:
"Rakas äiti.

Kuin voit? Minä voin hyvin ja työn samaa duulle. Minä käyn koulua. Lunta rupepi satamaan lokakuun 18 päivänä. — Kun me matkustimme tavaravauunissa, niin säis-ket puriivat Violetin (Miettisen pikku tytön) kasvoja ja käsiä, niin että hänen kasvonsa olivat kokonaan punaset. Kun me tulimme ensimmäisessä junassa (tarkottaa Astoriasta New Yorkiin), heitti Violet toisen minun punaisista saattokassistani ulos akkunasta, mutta ei hän tarkoittanut sitä tehdä. Ja kun minä siinä junassa kerran leikin pallon kanssa, lensi se ulos akkunasta. Kun olimme Englannissa, söimme me talossa, joka oli hassunkurinen hotell.

Kerran Anttilalla oli säkki sellissä ja siinä säkissä oli pieni koirra, jonka nimi oli "SUIH". — Kun me tulimme pois laivasta Petroskolissa, niin kapteeni antoi lapsille leivoksia ja pappi osti minulle makelisaatikon.

Meillä on lihaa ja perunoita. Kerran keittäjät laittoivat perunamuhennosta. Ja kerran muutamia miehiä veivät meiltä lihaa. Pappa oli silloin Kemissä, mutta kun hän tuli kotiin, haki hän me lihat pois. Meidän miehemme ovat jo rakentaneet kunnittamon ja saunan ja rakensivat suuren talon hireistä, niin kuin täällä on tapana. — Minä olen ollut marjoja poimimassa. Meidän kalastajamme ovat saaneet oikein paljon kaloja. — Pappa on harjoitellut ampumaan pyssyllään.

Hyvästi. Kirjoita pian vastaus.
Sylvia Gratchef."

Luonto puhdistajana.

Jos otat kirjoitustustetta tai punetta ja sekoitat sitä veteen, ympäröit astian alaosan vaatteella tai paperilla ja annat sitten veden pinnalta jäättyä, niin huomaat että jää on aivan väriltään ja kirkkaasta, kaikki väri on ajautunut alapuolelle, jääty-mättöminä nesteeseen.

Kun mutaisen veden annetaan jäättyä ylhäältä päin, niin kaikki lika jää sen alapuolelle. Jos otat sen kirkkaan jään ja sulatat, niin siinä vedessä ei ole väriä eikä mutaa, ja mikä on vielä tärkeämpää, bakteerit ja muut epäpuhtaat ainekset ovat ajautuneet pois vedestä, joka on muuttunut jälkeksi.

Tämä on hyvin tärkeä melle, koska jättää otetaan järvien ja lampien pinnalta, joiden puhtaudesta ei voida olla aivan varmoja. Tavallisesti jää on aivan vaaraton; luonto puhdistaa veden, joka ehkä muuten olisi vahingollista käyttää.

Jos muistelet, niin muistat, että jää on meikkin aina kirkasta ja väritöntä. Mutta jos jää pinnalle tulee mutta vettä ja se jäätyy, niin se jää voi olla värillistä ja likaista.

Voit huviksesi tehdä kokeen: Ota joku veden pitävä pieni kannu ja täytä se sokeroidulla kahvilla tai teellä. Kääri se vaatteella niin, että neste jäätyy ylhäältä alaspäin. Kun se on jäähtynyt, pidä kannua lämpimässä vedessä hetken, että saat jälpäläsen pois kannusta. Silloin huomaa, että yläpuoli jäästyi on väriltään eikä maistu sokerille, kahville tai teelle.

Tämä todistaa, kuinka luonto voi valmistaa puhtaasta jäältä liikkeistä vedestä.

Kun isällä ei ole työtä.

Kun isällä ei ole työtä, eivät lapset saa riittävästi ruokaa. Rikkuilla sitävastoin ei ole puutetta. He elävät ylläilyksessä. Viime taivana oli monen pikku tytön ja pojan isä työttömänä Yhdysvalloissa sekä muissa maissa. Mitä lapset voivat tehdä silloin kun isät ovat työttömiä, nähdään "Lasten Joulun"-julkaisussa. Onko sinun äitisi tai isäsi tllannut sinulle tuon julkaisun, ja oletko sinä itse hankkinut sille tilauksia? Jos et ole, niin tee se heti.

BALTIMORE, MD.

Tämä on ensimmäinen kerta kun minä kirjoitan Toverittareen. Meillä on pyhäkoulu ja meidän opettajina ovat mrs. Sutinen, mrs. Mankonen ja mrs. Ketola.

Meillä on voimistelua jota opettaa John Vaski. Me pidämme ilmatam jouluna. Minä olen 11 vuotias ja minulla on velli 10 vuotias, hänen nimensä on Elis.

Meillä on 10 lasta pyhäkoulussa. Minä lopetan nyt ja kirjoitan vielä pian. Toivon, että kaikki lapset toimisitte saman saateen puolesta, jota meidän vanhemmat melle opettavat. Kun pienestä oprimme seuraamaan yhteistoimintaa, niin silloin meistä tulee kunnan luokkatovereita.

Aili Albrecht.

SUPERIOR, WIS.

Kun minä luen lasten osastoa, innostuin minäkin kerran kirjoittamaan jotakin.

Olen neljätolsta vuotta vanha ja olen seitsemännessä luokassa koulussa. Siksi minä olen vasta niin alhaisella luokalla kun alkuvuotina kävin kunnassa koulua ja oli niin pitkä matka kotiin että piti olla melkein koko vuosi pois koulusta, kun oli niin kylmä talvella, että ei voinut niin pitkällä matkaa kulkea kun oli niin pieniä. Mutta nyt me asomme kaupungissa ja koulut ovat lähellä, siis opinto sujuu esteettömästi järjestyksessään. Joskus tapahtui niinkin että opettajat kuitasivat kesellä talvea keskeyttäen koulun kun kylästä ylvät korjellään yksitoikkoisuuteen. Sellaiset opettajat eivät tietysti ole vakiintuneet vielä tehtäväänsä. Se osoittaa, että maaseudulle lähetetään kehnompia opettajia, joka on yksi huono puoli monien muiden epäkohtien lisäksi, jota salli alnoastan risto-järjestelmä. Mitä tiedetään Venäjältä, niin siellä kohdistetaan opin samoin kuin muidenkin tarpeiden jakaminen yhtä tärkeästi omistettavaksi kaikkien kansankerroksien, mutta siellähän toimiiikin työväen valta! Mutta koska "itä maata hallitsee työväen valta

Ollisin iloinen saadessani kirjeen joltakin nuorilta lukijalta. Minun osoiteeni on: Talmi Beck, 1410 Fisher Ave. Superior, Wis.

SUPERIOR, WIS.

Sain minäkin halun kirjoittaa lasten osastoon kun luimme siitä lasten kirjettä. Ne ovat hauskoja ja kiinnostavia.

Meitä on kolme siskoa, minä olen nuorin niistä. Nimeni on Elsie ja olen kaksitoista vuotta vanha. Vanhin sisko on kuusitoista vuotta vanha ja nimensä on Lily. Keskimäisen siskon nimi on Talmi ja hän on neljätolsta vuotta vanha. He molemmat ottavat pianotunteja. Minulla on viulu, mutta en ole saanut soitto-opetusta.

Minä pidän musiikista ja tahtoisin saada musiikkiopetusta, mutta se maksaa liian paljo. Niin jättivät köyhään lapsen unelmat ja toiveet toteutumatta. Tämä on ensi kerta kun minä kirjoitan Toverittareen.

Toivoisin tänään tulevan lehteen ja samalla myös toivoin että joku lapsi minulle kirjoittaisi.

Osoiteeni on:
Elsie Beck,

1410 Fisher Ave. Superior, Wis

KIRKLAND LAKE, ONT.

Minä nyt annan tietää vähän Kirkland Laken uutista. Minä moitin teitä pikku tytöt ja pojat siitä kun olette niin laiskoja kirjoittamaan Toverittareen täältä Kirkland Lakelta.

Täällä on sievää talven aikaa. Täällä on ollut jo vähän lunta maassa, mutta on se sulanut. Ja nyt täällä sataa vettä. Osasto pitää tansseja joka kuukausi.

Tänne on tullut paljon ihmisiä sen palon järestä, mutta kaikki ovat kielisiä. Täällä on kokous joka kuukausi. Kirkland Lake on vähän ajan päältä Iso kaupunki, mutta rautatien asema on viisi mailia Kirkland Lakelta. Automobilit vievät ihmisiä sinne. Aino Virta.

PARHAIN JOULULAHJA LAPSILLE ON LASTEN KIRJA.

Vanhemmat älkää unhoittako tätä. Kirja on saatavissa Toverittaren asiamiehiltä ja Toverin konttorissa. Lasten Kirja maksaa yhden dollarin. Tilataan osoitteella:

TOVERITAR.

Box 99, Astoria, Ore.

ÄITI

(Jatkoo yhdeksännestä sivusta)

oikean kätensä lähin kädestä, otti Pavel sen ja puristi sitä kiukkeasti.

"Ja sinä haluat kertoa, että murhasit tuon miehen?" virkkoi äiti. "Ei, sinä et sitä tehnyt! Jos sen omni silmin näkisän, en voisi sitä uskoa."

"Vaikene, Andrei! Äiti on oikeassa. Tämä tapahtuma on meidän tuomomme ulkopuolella."

Paristaen yhdellä kädelläään Andrein kättä, asetti hän toisen hänen olkapäälleen, aivan kuin olisi halunnut keisauttaa hänen ruumiinsa vapuudesta. Vähävenäläinen taivutti päätänsä hänen puoleensa ja virkkoi murtuneella, tuskailevalla äänellä: "Tiedätään, Pavel, etten sitä tarkoitannut. Se tapahtui kun sinä kulkit edellä, ja minä jäin jällempi Ivan Gusevin kanssa. Isäi tuli nurkan takaa ja pysähtyi meitä katsomaan, hymähtäen meille. Ivan kulki pois kotiin ja minä menin tehdasta kontti — Isäi rinnallani!" Andrei pysähtyi, huokasi syvään ja jatkoi: "Ei kukaan ole vielä ikinä minua niin rumasti loukannut kuin tuo koirra!"

Äiti veti vähävenäläistä käsistä pöytää kohti, syösi häntä, ja onnistui vihdoon pakottamaan hänet tuolille istumaan. Hän istui itse likitysten, hartia hartia vasten. Pavel selkoi heidän edessänsä, pitäen Andrein kättä omassaan ja puristaen sitä.

"Ymmärrän kuinka vaikeaa se on sinulle", hän virkkoi.

"Hän sanoi minulle että he tuntevat meidät kaikki, että me olemme santarmien listalla, ja että meidät pistetään ennen toukokuun ensi päivää. En vastannut, vaan naurain, vaikka veren kiehui. Hän rupepi minulle kertomaan, että olen niin ilykkäns toveri, ja ettei minun pitäisi kulkea sitä tietä millä olin, mutta että minun tulisi enemmän!"

Vähävenäläinen pysähtyi, pyyhki kasvojaan oikealla kädellään, pudisti päätään ja kulva välähdyks vilähti hänen silmissään.

"Minä ymmärrän!" virkkoi Pavel. "Niin, hän sanoi että minun pitäisi enemmän mennä lain kättyriksi". Vähävenäläinen huiskutti puristettua nyrkkiänsä. "Lain kättyriksi! — kättyri kappale!" sähisi hän hampaattensa välillä. "Oli ollut parempi jos hän olisi lyönyt minua vasten naamaa; se olisi tuntunut minusta helpommalta, ja olisi ollut parempi kenties hänelle myös! Mutta kun hän syyki likaisen ajatuksensa sydämeeni tuolla inhoittavalla tavalla, en saattanut sitä kestää!"

Andrei tempasi kätensä suonenvedon tapaisesti Pavelin kädestä, ja virkkoi kälheemmin, inhon tunne kasvotilaan: "Minä läimäytin nyrkistäni hänelle takaisin tällaisen, alaspäin ja säälili tyttöä, joka siinä hänen edes-

viistoon, ja kävelin edelleen tietäni. En edes huomannut häntä katsomaan. Kuulin hänen kaatuvan. Hän tömähdi maahan ja jäi äänettömäksi. En uneksunut mistään taposta. Kuljin rauhallaan, niinkuin en olisi tehnyt muuta kuin potkaisut sammakkoa jalallani. Ja sitte — mitä tämä kaikki merkitsee? Minä jo aloin työtöni, kun kuulen heidän hirtävän: 'Isäi on murhattu!' En edes uskonut sitä,

mutta käteni kävi voimattomaksi enkä oikein kyennyt äitiä työskentelemään. Sitä ei pakottanut, mutta se tuntui käyneen 'lyhämmäksi'. Hän katseli kättänsä katuvaasti ja sanoi: 'Otaksun ettei koko elämäni riitä poseemään pois lihaista tahraa siitä!' "Jos vaan sydämeä on puhdas, rakas polkasi!" virkkoi äiti lempelästi, purkahtaen kyyneleihin.

"En katso isästä syylliseksi, en en katso!" virkkoi vähävenäläinen päättävästi. "Mutta minua inhottaa. Minua inhottaa kantaa sellaista tahraa sielussani. Se ei ollut tarpeellista. Siihen ei ollut välttämättömyttä pakkoa."

"Mitä alot tehdä?" virkkoi Pavel, katsellen häntä epätoivasti.

"Mitäkö minä teen?" kertasi vähävenäläinen miettävästi, puinaen päätänsä. Sitte, katsahtaen ylös, virkkoi hän hymyten: "Tietysti en pelkää tunnustaa, että minä hirtäti Iona. Mutta minua hävettää sitä sanoa. Minua hävettää mennä vankilaan, vieläpä kuritushuoneeseen, kenties, sellaloesita — joutavaasta. Mutta jos jotakuta muuta ehdistetaan hänen murhastaan, menen ja tunnustan. Mutta muutoin menkään kaikki alinkuin menee itsestään — minä en voi!"

Hän hellutti käsiänsä, nuoli ylös ja kertasi: "En voi! Minua hävettää!"

Tehtaan pilli puhalsi. Vähävenäläisen kummit kallella päähän sen vonkuaa ulvontaa ja pudistellen itseänsä virkkoi: "En mene työhön nyt!"

"Enkä minä", virkkoi Pavel. "Mene saunaan", virkkoi vähävenäläinen nauraan. Hän valmisteli itseänsä kaikessa hiljaisuudessa ja asteli pois, synkkänä ja pahotiltaan. Äiti seurasi häntä osuottavalla katseella.

"Sano mitä sanot, Pasha, en saata häntä uskoa! Ja vaikkapa uskoksin, en soimaisi häntä. Ei, en soimaisi. Tiedään että on synti tappaa joku ihminen: uskon Jumalaa ja herraan Jeesukseen Kristukseen, mutta en siittään usko Andreita syylliseksi. Olen pahotillani Isäin tiünden. Hän oli sellainen perikääpiö. Siellä makaa hän kummastuneena. Katsoessani häntä juolahti mieleeni hänen uhkauksensa hirttää teidät, enkä kuitenkaan tulinut vihaa häntä kohtaan, enkä ilo hänen kuolemaastaan. Tunsin iteeni hyvin surulliseksi. Mutta kun nyt tiedän kenen kädestä hän sai kuoleman, en edes ure häntä enää!" (Jatk.)

LEIPÄ JA US.

Heidän serkkunsa — eli alkanut omituisella — ja kolmipä luonnottomasti. Tyttö — tavallisella litapiväkkävellyksellä — kättänsä ja Hanne — niin, hänenkin vevensä soitteli silloin outoja intohimon silvelliä.

Ohi astuessaan pani Hanne merkille, että tyttö pysähteli epämieliväisesti näytekkamain edessä ja hänen vaistonsa pakotti hänet kiinnittämään ja seuramaan tyttöä.

Sellainen taitavuus joka suurkaupungin kadulla on niin tavallista, oli piankin tehty. Tyttö suostui lähemmäs Hanneksen asuntoon. Siellä loppuselitystä tehtiessä tuli Hanne pyytäneeksi tyttöä osoitetta.

"Mentäisi joskus vaikka teatteriin", virkoi hän Hannekseen, sillä tyttö oli sira ja tuntui miellyttävän häntä.

"Kehtaistteko te tulla minun kansani teatteriin?" Siinä kysymyksessä oli jotain naikei kälheemmin, inhon tunne kasvotilaan: "Minä läimäytin nyrkistäni hänelle takaisin tällaisen, alaspäin ja säälili tyttöä, joka siinä hänen edes-